

**ÁGH
ISTVÁN**

EZ LETT A VÉGE

Megtörtént velem ötéves koromban,
hogy a járványtól távolra mentettek,
mint mikor anyámtól elválasztottak,
éppen akkora csalódást szenvedtem,

Pápán még diák testvéreim közt is
ijesztett minden furcsa és szokatlan,
a hattyú képében járó óvó nénik,
ülő szakállas vének utcahosszat,

valahára megszöktem egy kerékpár
csomagtartóján, s mikor hazaértem,
körülölelt a kukoricafosztás
kalákája, a csuhé a selymével,

kitört rajtam a sírás örömömben,
míg a lófogú kukorica ázott,
egyszerre helyreállt a világ rendje
a záporhoz hasonló zokogástól,

nem megyek el többet, fogadkoztam,
harminc évig is elkerültem Pápát,
a szökés bűne sokáig visszatartott,
börtönnek vettem az apácazárdát,

máig sem értem, micsoda gyalázat
elkövetéséről képzelődtem,
az „ejtőernyős bátor fiúk” dalára
masíroztam a kárhozat tűzébe,

aztán mégiscsak világgá szaladtam,
új iskolák, városok húztak, vontak,
változtatott rajtam, amit tanultam,
hogy teljesen mássá alakuljak,

nemcsak felnőtté változtam a félszeg
kisgyerekből, a képzelgő kamaszból,
még a nevem is másakra cseréltem,
mert nem lehettem költő ugyanazzal,

elválasztott anyámtól a szerelmem,
elcsábított apámtól a város,
mind meghaltak, nincs hova hazamennem,
aki vendégül hívna asztalához,

elszöktem onnan, hova hazaszöktem,
már nem tudok sehova visszamenni,
az állandó büntudat azzal büntet,
ami nem volt, s nincs mit megismételni,

úgy kezdődött teljes elszakadásom,
ahogy az öblös diftongusból kényes
é hang szökken a szóra nyíló szájra,
s a zárt e-k raja lepi a beszédet,

fajtám között nem ismerek rokonra,
a sok összezavart arcvonásban
sejtem csupán, kitől kire mutatnak,
a temetőben melyik koponyára.

TURCZI ISTVÁN

ELVERMELT MONDATOK

Variációk egy gyermekkori témára

forognak, hullnak

A korán jött, sárgás őszi szélben szavakká szórt ima módjára forogtak, hulltak a levelek. És forognak, hullnak azóta is.

Az Almási úti temetővel szemben laktatok. Éjjelente hallhattad az árnyuhogást.

Amikor nagyapád meghalt, guberáló angyalok sorfalat álltak a kocsmá előtt.
Fejed a gallérod alá fúrtad, ne lássák meg, hogy nem sírsz.

Eltervezted, hogy napnyugta után a zenében, a szavakban vagy a fában fogod tölteni az éjszakát.

Minden lélegzeted valaki másnak az utolsó.

négy elem

Megérintetted a földet. Szippantottál a levegőből. Ittál a vízből. Megégetted magad. A négy elem bizalmasa lettél.

Nagyanyád a temető kapujánál azt mondta, a visszafelé vezető út nehezebb.

Minden télen teleraktátok eleséggel a jókora madáretetőt. Volt, hogy egyszerre csipegetett ott cinke, rigó, pinty és vörösbegy. Láttad őket?, kérdezte nagyanyád, és f elsorolta a nevüket. Ingattad a fejed, nem mindet. Nem baj, mondta erre ő, aki egyszerre lát mindent, nem lát semmit.

Ha otthon veszekedtek, te rögtön hátrálni kezdted. A jelenlét pusztá váza voltál.

Kellett volna egy testvér. Amikor nem volt kihez beszélned, a szavak, mint aprósütemények ragadtak a szájpaplásodhoz.

legyen valaki

Féltetted, amit csak te tudtál, senki más.

Kutyát akartál, hogy legyen valaki veled, akivel megugathatod a holdat.

Éjjel nézted meg, amit magadnak nappal féltél elképzelni.

Ha nem kaptad meg, amit szeretnél volna, olyan szomorú tudtál lenni, mint a zsír nagyapád csorba szélű piros bödönének alján.

Minden jobb volt, amikor kerestél magadnak valami csodálhatót. Szavakat formáltál vízcseppekből, de elállt az eső, és kiszáradt a torkod.

SERFŐZŐ
SIMON

MEGBESZÉLTÉK A SORSOM

Diósgyőr, 1930-as évek

Kiknek a cipőnyomaira látok,
ahogy a születésem előtti időben
épp mennek át az úton?
Dohánybolt üzletelt akkor a sarkon.

Anyám és apám sietnek valahová.
Talán vissza az állványok közé,
szálláshelyükre, a cementeszsákokra.
Hisz mindjárt beesteledik,
s még nem volt idejük enni se ma.
De majd ezután, mielőtt lefeküdnének
a malterosláda mellé.
Benne a keverőlapát,
ami mintha a gyerekük lenne,
s napközben dolgoztatni lehet,
mint majd engem,
ne szelekkel rendetlenkedjek
a tanyasi úton.

Ők már megbeszélték a sorsom,
nem tudván,
védelmemre minden szavam segítségül hívom.
Hogy azután dombra fel,
onnan le:
fülem mellett a légáramlatok
hadd süvöltsenek!

AMI A MÁSÉ

Zimonyi Zoltánnak

Arra vágyakoztunk csupán,
megélhessünk a magunk kenyéréen.
Aki többet óhajtana magának,
dolgozzon is meg azért.

Nem vitt rá a kapzsiság,
hogyan elorozzuk, ami a másé.
Nem tartozunk számadással,
bárkinek is adósa lennénk.

Talpalatnyi földet a lábunk alá,
nem akartunk többet a világból.
A bocsánatkérés, akikre tartozik,
azokon kéresek számon.

MEZEY KATALIN

LÁNCSEMEK

1.
A kilencmillióból legalább kilencszázezer
tenger nélkül is dülöngél és hány,
kidobják a taccsot, mondja a szurkolóközönség,
mert kitűnő közönség, vereség esetén is
kitartóan éljenez, nem gyötri kétség,
hogyan az övé a legjobb csapat,
más körülmények közt meg is mutatná,
más körülmények és más ellenfelek között,
mert az ellenfél se mindegy annak,
aki győzni akar, vagy legalább talpon maradni.

2.

Az öreg vendéglő szarvasa felszökik,
vadászputyák kapnak a lába után,
sokféle vaddisznó jár a régi Tabán
fái alatt, csörtetésükre felugranak,
kifutnak az útra a megriadt nyulak.
A Szent Katalin-templom világitótorony,
harangjai szentmisére kondítanak,
de vajon szavukra vet-e még
keresztet valaki? Az Úrangyalát
a messziről jött tanító úr se mondta,
bár Virág Benedek szomszédja lett,
de nem volt szerzetes, csupán
szerzett tengernyi verset, nemrég
mondták is szívesen mindkét
vagy három hazában a gyerekek.

3.

Belőlük is egyre kevesebb figyeli,
ahogy okostelefonon pötyögnek szülei.
Ők is így tesznek majd, csak nőjenek meg,
nekik is lesz tabletjük és mobiljuk
és barátnőjük, akivel órákig beszélnek.
Őket sem érdekli majd a gyereknyafogás,
száradjon rá a pelenkanadrág arra, aki
még lájkokat sem tud anyunak küldeni.

OSGYÁN

EDINA

UJJAIVAL A KOSZT

Pont a névnapján, jól időzített a Vera. Pedig tegnap még ivott egy kis üdítőt, és beszélgettek is. Mostantól még jobban fogja utálni a névnapokat, bár nem is utálta, szerette a nevét, helyesbíti is magát azonnal. A rendőrségen ültünk, amikor felhívott, anyámat beidéztek kihallgatásra Teó balesete miatt. Teó a karambol előtt cuccozhatott, mert vérzett az orra, és rágta a levegőt, anyámnak a lelkére kötöttem, a drogokat ne hozza szóba.

Reggel taxit kellett hívnom, hogy eljussunk a rendőrségre, anyám a psoriasis miatt nem tud gyalog közlekedni, kelletlenül szólnak a taxisok, ötszáz méterre, nem éri meg a fuvar, adok egy tízest, csak vigyék el, mert nem tudom megoldani. A körzetihez is taxival kell átvinnem, két utca, senki nem segít, a kerekesszékbe meg nem akar beülni, vagy én nem akarom. Az volt a tervünk, hogy majd Teó szállítja anyánkat, de ez most évekre megghiúsult. Uzsgyinak hívta anyám a cuccot, amitől Teó napokig nem evett, és rágta a levegőt. Erről se beszélj, mondtam anyámnak, tudom, hogy szeretsz megnyílni, de gondolj valami másra, mielőtt kimondanád. Jó lenne bemenni veled a kihallgatásra, de én nem vagyok beidézve.

Lifegett rajtam a kabát, a vállam majdnem a könyökömig ért, az apám hozta a harmincadik születésnapomra a hatalmas, régi irhát. Először nem értettem, mi ez a holmi, a többi sem értettem, főleg használt dolgok, egyik sem az én méretem, és nem is az ízlésemnek való. A születésnap előtt néhány hónappal bejelölt a Facebookon, majd hetekkel később írt is, ígyunk meg egy forralt bort a Bandi presszóban. Elmentem a találkozóra, mert kíváncsi voltam, milyen, húsz éve láttam utoljára, kilencéves koromban. Jókedvű, vidám, piknikus alkatú az apám. Az anyai családban mindenki szomorú, és gyanakszik valakire, nem emlékeztet senkire tőlünk. Na, szia, így köszöntött, és a vállamra dobta a kabátot. Leültem egy boxba, ő meg hozott két forralt bort. Péntekenként állatkertbe jár, sörrel a kezében óráig nézi a koalát. Ezt például az első találkozón tudtam meg róla. De közben mit csinál, kérdezte Teó, a húgomat nem hívta el, semmit, csak ül, és nézi, feleltem. Órákon át?, aha. Aztán átsétál az orángutánhoz, aki eltakarja az arcát egy újságpapírral evés közben, vagy papírdobozzal a fején ül egy sarokban. Megnéztük az orángutánt a neten, látszik a képen a papírdoboz, ott van az állat mögött a sarokban. Argentínában a habeas corpus alapján elengedtek tíz éve egy szumátraikat, mondtam az apámnak, de csak megvonta a vállát, én szeretem az állatkerteket. Főzni is szeret. Magyarázta, hogyan kell a kocsonyába főtt tojást helyezni, tányérba kiszedni, a tojás és a hús fele maradjon fedetlen. Elkészítette Jamie Oliver összes itthon fellelhető receptjét, magyarul. Nem csak a fasza érdeklődik, ahogy a családban nálunk ezt mondják róla, hanem a jó ételek és a Quimby is. Eljár a Velencei-tóhoz, mondjuk azt csak később tudtam meg, hogy a nőket nézegetni. Ő az az idegen pasas, aki ott ül a padon valamilyen itallal a kezében, és mustrál téged. Érzed a feneked ívét a kíváncsiságát. Ő az is, aki hozzád ér a lángoszóban, véletlenül. Meg aki a combod között felejt a tekintetét, amikor próbálsz lemosni magadról a tóparti sarat, és emelgeted a lábad a strand kültéri zuhanyzójában, meséltem Teónak, baszki, pfuj, Teó elhúzta az orrát. Lógott a vállamon a bunda, ne vedd le, hideg van, mondta az apám az első találkozáson, ami a Bandi presszóban volt márciusban.

Ha lesz szabad kapacitása, visszajön értünk, és felvesz a rendőrség parkolójában, utánam szól a taxis, miután végeztünk, csörögjek. Négyes sorokban álltak a székek, itt várjanak, mutatta az eligazító, majd szólítják anyámat. Bemennék veled, nemet intett, idézés nélkül lehetetlen. Anyám aznap a szokásosnál nehezebben járt. Agresszív vagyok veled, nem bírom, hogy elesettnek mutatja magát, pedig tudom, hogy nem játszik rá, de nem is titkolja. A kisebbik lányommal csak a gond van, ezt még akkor mondta, amikor elindult velünk otthonról a kocsival, mi köze volt ehhez a taxisnak, vontam kérdőre anyámat, és leültem egy székre. A legjobb azokhoz beszélni, akik úgymint elfelejtik, felelte halkán az anyám a rendőrkapitányság aulájában.

Elakadt a küszöbön a babakocsi, a férfi kissé megbillentette, monokli volt a szeme alatt, a feleségén vagy csaján acélkék túsarkú. Már megint maguk azok, szólt az előbbi eligazító, a monoklis férfi egy gázspray-t lengetett, az egészet az arcomba fújta Dániel. Tőle szerezte a sérüléseket is, kérdezte a másik, a férfi bólogatott. A túsarkús nő azt mondta, két éve elváltunk, és még most is zaklat bennünket. Bejött a házunkba, odaállt a vacsoraasztalhoz, és lefújta a férjemet meg a petrezselymes krumplit. Ahogy a nő beszélt, kontya mintha a homlokára folyt volna. Anyám nem figyelt, tördelte a kezét, halkan azt mondta, ide jutottam. Senki nem tördeli úgy a kezét, ahogy az anyám, mintha az egyik dagasztaná a másikat, nehéz eldönteni, nem leli-e örömét benne. Közben szólították, odakísértem egy egyenruhás nőhöz, nincs lift, hogy fogják felkísérni kétemeletnyi lépcsőn, arthritis psoriatica, a túsarkús nő közben eltiltást kért.

Mérete alapján arra következtettem, hogy apám feleségéé lehet az írha. Én százhatvannyolc vagyok, a kabát meg legalább húsz centivel magasabb, vékony nőre készült. Vera egyidőben manökenkedett, több mint száznyolcvan. Le kellene vennem, nem szeretnék ebben hazamenni, át a főúton és a két zebrán. Aztán úgy döntöttem, hogy apám nőjének hatalmas irhájában megyek be a házba. Semmi tartásod nincs, Teó röhögve fogadott, hát, hogy úgy mondjam. Teó közelről is megnézte a kabátot, mi a szar ez, nem tudom, gondolom, a Vera levetett holmija. Bedobtam a bundát az egyik használaton kívüli szobába, az ágyra, ez a szoba készült el először, még '82-ben, anyám zongoráját tároltuk ott, a kottáit és a régi síléceket.

Lesodortam anyám székéről a szotyolát, a zsebéből hullhatott ki. Anyánk a válását követően szotyoi és tökmag ropogtatásával vezette le a feszültségét. Hazajött az iskolából, ahol tanított, aztán lefeküdt olvasni, kupacban gyűltek mellette, körülötte is a héjak. Sárga franciaágyán, héjak között fekszik az anyánk, hullanak a könyveiből, és amikor felkel, a ruhából is. Néha eldugtam a szotyiját, kisebesedik tőle az ajkad és a nyelved, mondtam, Teó visszaadta neki, vagy vett magának másikat. Ha nagyon sebes volt már a nyelve, zugban csinálta, a vécében és a gardróban is tárolt egy-egy kisebb adagot. Kifeküdt az ágyát az évek alatt, egy üregben alszol, le kell cserélni, mondtam, maguk alá temetnek a héjak és a sok könyv meg napilap. Nászajándékba kapták az ágyat, anyám nem engedte kidobni, amúgy sem gyártanak már hasonlót. Amikor egyszer elutazott valahova, gyorsan szereztem neki egy másikat, Teó elhívta a pasiját, segítsen kicserélni. Anyám hatalmas franciaágyát hárman sem tudtuk levinni az emeletről. Teó pasija kitalálta, hogy dobjuk le a teraszról az udvarra. Teóval fogtuk az egyik oldalát, a pasija a másik felén vitte, az ajtóban Teó átvette tőlem az én részemet. Most emeld, mondta a pasija, aztán csak engedd el. Hatalmasat puffant anyám ágya a fűben, valamik meg beszínezték a levegőt, muslicák, mondta Teó pasija csodálkozva, és az ujjával előre mutatott. A szotyola- és tökmaghéjak lassan szálltak alá a fűzfák között, mielőtt földet értek. Hátravittük az ágyat a kertbe, megálltunk körülötte, most mi legyen. Anyánk cinóbersárga nászágya hat évig állt a hátsó kert közepén a gazban, a szomszéd macskája napozott rajta, anyánk az ablakból figyelte. Aztán valakik megjelentek a kapuban, messziről nézték, középkorú pár, hasznát vennék, ha nincs már rá szükség, húzós kocsival visszajöttek érte.

Teó azt mondta apám szemlélődésére az állatkertben, ahogy órákig issza a valamilyen italát a koalával szemben, nem egyértelmű, hogy ki szemléli a másikat. Ennek az embernek minden mindegy, azt csinálja, ami éppen jólesik neki, semmi összetettre ne gondolj. Teó ezzel nyugtatott, miután az apám egyszer többet mesélt nekem a kelleténél, amikor próbálta megmagyarázni, hogy miért hagyta el a családot. Vera az első szeretkezésük után a kezét csókolgatta hálája jeléül, mondta, majd meghúzta a poharát. Egy szegfűszeg a szájában maradt, az asztalra tette. Tudom, mire célzott, hogy anyámnak sosem ment vele ez a téma. Most ki kell mennem, mondtam csendesen az apámnak, és kirohantam a mosdóba. Dús ágyneműk között ülnek, Vera a két lábszárán térdel, teste lepedőbe csavarva, és csókolja az apám kezét. A válla fedetlen, a szeme könnyes, az ujjperceit is csókolja, de közhelyes kép. Akkor volt a vétkük, hogy csak közhelyekben tudtam arra az estére gondolni. Nem is biztos, hogy este volt. Pirkadt a hajnal. Bocs, de egy előre nem látható munka érkezett, kiszaladtam a Bandi presszóból, baszd meg, mi közöm van nekem ehhez. Minek mész egyáltalán oda, kérdezte Teó, vérzett az orra, és a levegőt rágta, megvontam a vállam, tán hogy megbocsássak, és ez a legtöbb.

Teó egyenesen ráhajtott a főútra, közben jött egy másik autó. A haverja ütögette a hátát, valamit mondani akart, ő meg hátranézett, ezért nem állt meg a stoptáblánál. Még jó, hogy drogtesztet nem csináltak. A rendőrök értesítették anyámat, mire kértem, már elvitte őket a mentő, valaki azt mondta, Teó sokkos, de egyébként jól van. A másik kocsi hátulja totálkárosra tört, a sofőr hölgy kiugrott, és azt kérdezte, rendben vannak-e a gyerekek. A húgom haverját műteni kellett medencecsonttörés miatt, maradandó is lehet a sérülés. Teó jogsítványát biztosan elveszik, pénzbírságra mindenképp számítani kell, de még felfüggesztett is kaphat, ezt egy ismerős ügyvéd írta Messengeren. Bár sosem tanult meg vezetni, anyám nevéen volt a kocsi, így őt is beidéztek a rendőrségre az üggyel kapcsolatban. Teó úgy egy éve kezdett drogozni a kollégiumban, először fű, aztán jött a spuri, együtt jobban ütnék. Tiszta hülye vagy, mondtam Teónak, legyintett, majd szólok, ha félhetsz, anyámmal csendben figyeltünk. Szereztem egy telefonszámot, vidéki rehab, két hét alatt bent van, ha szól, csak ne legyen késő.

Apám hat nyelven beszélő felesége jutott eszembe, amikor élőlánccal körülvették a várnegyedbeli Diplomata-házat, ott dolgozott fiatalon, a hetvenes évek végén. Vera piros bőrruháját, csak azt el ne hozza nekem az apám. Egyszer, régen mentünk anyámmal hazafele, Teó az egyik kezét fogta, én a másikat, amikor apám leparkolt a kocsijával egy sarokra a házunktól. Vera kiszállt az autóból egy tűzpiros, bokától a válláig testére feszülő bőrszerelésben. Tűzpiros volt a túsarkúja is. Anyám, ahogy meglátta őket, futni kezdett, kardigánját két kézzel a fejünk fölé emelte, úgy szaladtunk haza, nem baj, hogy nem esett az eső, és hogy észrevettek. Mintha meztelen lenne, teljesen a testére feszül, ez járt a fejemben, és hátrafordultam futás közben. Anyám rángatta a kezem, és rám szólt, ne bámuld már. Muszáj volt néznie, a csukló és a lábszárrész fémbetétein megcsillant a fény. Pedig kora este volt. Vagy pirkadt a hajnal. Csak ezt a ruhát el ne hozza nekem az apám. Egyszer megkérdezte, mire van szükséged, annyi holmink van a garázsban, a fejemet ráztam, nem kell semmi, tényleg nem kell, de legyintett.

Megállt a portás előtt egy pasas, kikötötte két éve a biciklijét ide a rendőrség elé, hogy meglegyen, de elhagyta a kulcsot. Most viszont szeretné elvinni, le kellene vágni a kerékpártartóról. Méltóságos asszonymnak nevezte az eligazítót, aki nem értette, miért most jutott eszébe a kerékpár. Most van rá szükségem, felelte. A bicikli papírjait kérték tőle, az nincs, mondta a férfi, a legrosszabb helyre kötötte ki azért, hogy meglegyen. De miért éppen most jutott eszébe, a másikat továbbra is ez érdekelte. A férfi kihívta az épület elé, hadd mutassa meg, ő szerelte fel rá a lámpákat, bizonyítani is tudja. Akkor jött egy másik monoklis férfi, ma ilyen nap van, de lehet, hogy máskor is, a portán bemutatkozott, valamilyen Dániel, ő lehet az első férj, sokkal szimpatikusabb.

Az apám és Vera csak az elején élt jól. Vera otthagya a hivatali munkáját, és elhelyezkedett a környékükön, egy bankfiókban kapott állást. Egy év sem telt el, amikor meggyanúsították valamivel, apám nem emlékszik a részletekre. De az is lehet, hogy a szülés miatt omlott össze az idegrendszere, a lényeg, hogy két évvel az esküvő után már alig hagyta el a lakást. Apám tartotta el a családját, az anyja háza mellé építkeztek, az anyja sokszor kisegítette őket. Laura nagymamám áttelefonált a fiának, vagy átkopogott, bedörömbölt az ajtón, ha kész volt a vacsora, pedig Vera is

mindennap főzött valamit. Apám megette a vacsorát otthon, aztán átment az anyjához, ott is megette, Vera meg szétkenete a maradékot a szőnyegen. Csendben hallgattam az apámat, miközben panaszkodott. Egy alkalommal feltúrta az ingujját, három mély karmolás, egész éjjel üvöltötte a lemezjátszót, és Vera tépte a haját az elcseszett élete miatt. Hajnali három óra volt, a fiuk vizsgára készült. Olyan is történt, hogy egy pocsolóban feküdt, tőlük háromutcányira, ökölrel verte a vizet. Szólt valaki az apámnak, ő kiment érte, és hazasétált vele, a szomszédok sorfalat álltak. Meghalt Vera apja, apám szerint azért kapta az idegrohamot, pedig alig ismerte, már felnőtként találkozott vele. Nehogy én is megőrüljek. A vörös szerelést meg kellene kérdeznem. Talán meg sincs már.

Teó eldöntötte a dolgot, kérem el a ruhát, és akkor nem kell izgulni, hogy mi lesz, elhozza-e, majd bedobjuk a sok vacak közé a szobába. Felöltöztetjük a Misi medvét pirosba. Át-szabatjuk. Ez az, magamra szabatom. Aztán megmutatom anyának, emlékszel erre a ruhára, ez volt rajta, amikor egyszer együtt láttuk őket, és csak szaladtunk, nem nagy dolog, nem is bőr, csak műbőr, semmi az egész. Egy vacak cipzár csillant a kora esti derengésben. Vagy a pirkadó reggelben. Ő nem emlékszik, egyszer már rákérdeztem, szinte lángolt, olyan piros volt, egy tűznyelv ott a sarkon, nem igaz, hogy elfelejtetted. Neki csak a futás maradt meg abból a naptól az emlékezetében, és hogy hármunk fölé emelte a kardigánját. Közösen emlékezni, kell, hogy legyen ebben valami megkönnyebbülés.

Később Teó is eljött a találkozókra, neki is hozott holmikát az apánk, Teó megnézte, és már vitte is az adományboltba. A kiselejtezett ruhákon kívül volt például egy pár elektromos masszírozópapucs, vezetékét be kellett dugni a konnektorba. Álltunk a papucs felett, próbáljuk ki, Teó azt mondta, olyan, akár egy villamosszék, én ebbe bele nem szálllok. Honnan vehette. Voltak testápoló szerek meg egy kerámiaarcú marionett, lila ruhában. Egy flitteres, hófehér bőr hasi tasi, ez is a csajáé lehetett. Kurvás cucc. Egyszer három zacskó

könyvvel állított be, köztük Hajnóczytól az M, 1977-es első kiadás, valami nem stimmel, mert a huszonharmadik oldalról átugrott az ötvenkettedikre, ki tudja honnan szerezte.

Egy ideig nem találkoztunk, aztán egyszer hirtelen megjelent mellettem egy áruház parkolójában. Próbáltam kipiszkálni a tízest a bevásárlókocsiból, a cukrok mellől észrevettelek, mondta. Hogy vagy, üdvözöltem, megvagyok, és te, úgy tűnik, Verának mellrákja van. Mi az, hogy tűnik, nincs még meg a diagnózis, kérdeztem, közben a tízessel vacakoltam, de megvan. Évek óta vannak tünetei, de nem ment orvoshoz. Már a buszon sem ülnek le mellé, és otthon is állandóan szellőztetni kell, mert kifekélyesedett. Erről beszélt az apám a bevásárlókocsik mellett, az áruház parkolójában. Vera megvárta a fia államvizsgáját, csak utána keresett fel egy orvost. Nem sikerült kiszednem az érmét, odajött egy férfi, mennyi van benne, vártam, hogy odaadja. Apám azt mondta, meg fog gyógyulni, most kap egy kis kezelést, meg végeznek néhány vizsgálatot. Húsz éve nincs tébéje, most intézem, aha, mondtam. Valami szégyenfélét éreztem, hagyhattam volna azt az érmét, minek fogadtam el. Akkor kijött Vera is az üzletből, még sosem találkoztunk szemtől szemben, vagy csak nem ismertük fel egymást, most röviden köszöntünk. Indultak karácsonyfát venni. Usanka volt a Verán és az apámon is, és egyforma pufikabát.

Anyám egy másik fajta szotyolát vásárolt, ez nem szózott, nem csípi úgy a nyelvem, de akkor is kisebesedik, vitáztam vele. Azt mondod, hogy már nem ültek le mellé a buszon, azt, feleltem. Gondolkodott, és kettéroppantott egy szotyit, a héját az ujja közé fogta, vajon miért csinálta ezt a Vera, és a homloka fölé nézett. Teót nem érdekelte, miért foglalkozol vele, engedd el, mondta, de utálok ezt a kifejezést.

Beültünk egy giroszoshoz hárman, apám születésnapján, júliusban. Paróka kell a Verának, mondta, elküldött érte, azzal kivett a táskájából egy csíkos nejlonszatyrot, és kitette az asztalra. De hát ez platinaszőke, mondtam, a Vera meg világeletében vörös volt. Apám bólintott, jó lesz ez neki, nem volt húsz deka sem, ezernyolchatvan. Kilósboltban vetted a parókát, kérdeztem, aha, felelte. Kínomban röhögni kezdtem, és mit fog szólni Vera, nem tudja meg, honnan van, mondta az apám, majd feltuningolom. Hangosan röhögött Teó is, szinte már nyerítettünk, az asztal közepén a platinaszőke paróka, apám hozzálátott a húshoz. Abban a pillanatban megértettem őt, és valami megkönnyebbülésfélét éreztem. Az önzése vagy a gyengesége irányította, mindegy is, ha önmagáról kellett volna megnyilatkoznia, csak annyit mondott volna, hogy nagyon ízlik neki a hús meg a joghurtos mártás, amiből a sült krumpli tetejére dupla adagot halmozhatott.

Nincs Verának valami piros szerelése, kérdezte hirtelen Teó, és oldalba bökött, ez a pillanat. Valami van, felelte az apám, majd megnézem. Bőr kellene, piros, olyan kezeslábasszerű. Apám bólogatott, lehet, hogy van neki, majd átnézi a garázsban a régi cuccokat. Ráhajolt a tányérra, nagyon ízlett neki az étel. Később apám egyik csomagjában, a pulcsik, nadrágok, ingek között összehajtva ott volt a piros bőverál, megismertem a színét és az anyagát, kicsit ki is húztam a többi közül, a biztonság kedvéért. Nem bontottam ki a csomagot, ahogy hozta, a nejlonszatyorral együtt betettem a lomos szobába, egyszer tán megnézem, alulról a harmadik kupac, majd eldöntöm, mikor.

Verával még kétszer találkoztam, akkorra már nagyon rossz állapotban volt. Először a Déliben, a vasúti jegypénztárnál futottunk össze, orvoshoz mentek az apámmal. Odahajoltam, és megpusziltam, meséltem otthon, te egy idióta vagy, mondta Teó, valahogy kijött belőlem, feleltem. Mondd már meg, miért öltözöl úgy, mint egy kamasz lány, kérdezte tőlem Vera emelt hangon. Már mire gondolsz, kérdeztem vissza, a kapucnis pulcsira a szakadt farmerral, apád annyi cuccot vitt neked, legyintett, és a melléhez kapott. Másodszor egy aluljáróban közeledett felém. Fel volt tuningolva a szőke paróka, két bordó csattal megtűzve az oldalán. Hangosan ráköszöntem, de alig fogadta, tovább billegett.

A rendőrség épülete előtt valaki rágyújtott. Dániel az aulában várakozott, fel és alá járkált, ívelt arcán finom borosta. Megcsörrent a telefonom, hol vagy, ezt kérdezte az apám, ügyeket intézek, mondtam. Teó balesetéről nem beszéltem neki. Hajnalban meghalt a Vera, kétszer elismételte, jól időzített, pont a névnapomon. Most majd még jobban utálja a névnapokat, bár nem is utálta, szerette a nevét, helyesbítette magát azonnal. Pedig még kólát is ivott, és kedélyesen elbeszélgetett vele és a fiával, ki gondolta volna. Nem is sejtette, amikor felhívták a kórházból telefonon a hírrrel. Nem sejtetted, kérdeztem, nem, felelte.

Kisírt szemű anyámat átadta nekem a rendőrnő, még visszament a jegyzőkönyvért. Ne mondják el senkinek, fizetni kellene érte, ha nem online küldjük. A taxis a telefonban türelmet kért. Leültettem anyámat egy virágcserép szélére a rendőrség előtt, átfutottam a jegyzőkönyvet, jó lesz. Annyit mondott, hogy Teó gyakorolni akarta a vezetést, és ő megengedte neki, hogy használja a kocsiját. Úgyis csak állt a garázsban, és az övé lesz egyszer. Miért van kisírva a szemed, kérdeztem anyámtól, valamit válaszolt, jobb is, hogy nem értettem. Nem adták oda a férfinak a biciklit, még mindig magyarázott, méltóságos asszony, közben ujjáival a koszt törölgette a vázról, higgye el, hogy az enyém. Lehet, hogy a magáé, de bizonyítania kell. Anyám nem figyelte a beszélgetést. Volt bent két férfi, a régi férj lefújta az újat, meséltem. És a krumplira is ment a gázspray-ből, kérdezte anyám, aha, mert ott állt fölötte. Úgy döntöttem, hogy Vera halálhírét majd később mondom el neki. Jött is a taxi, a férfi messziről bólintott. Beültettem anyámat a kocsiba, te nem jössz, nekem még dolgom van, rácsuktam az ajtót. A közlekedési lámpánál egy pillanatra utolértem őket, anyám már beszélgetett. Festették egy szakaszon a járdát, kikerültem, a taxi elindult, még láttam, ahogy besorolt egy zöld kombi mögé az átjáró előtt, aztán finom folttá vált a távolban. Sütött a nap, valahonnan sziréna hallatszott, jól időzített, ez jutott eszembe, sétálni indultam, kerestem egy kevésbé forgalmas utcát.

**TÓTH
KRISZTINA****ÉGŐSOR**

Egy fél élet se elég, hogy kibogozd.
Föltekered, felmész a hegyre,
onnan dobod a múltra, körbehúzod
vele az öröklött balatoni telket.

Keresgéled, hogy hol van a hiba,
hol törhetett meg az a vezeték.
Melyik égő a rossz? Mit kéne kicserélni,
hogy sziporkázhasson az életed?

Egyik vége a Kaszpi-tengerbe lóg,
másik vége a földben, Ázsiában.
My Heritage: felvillan néha
egy-egy halvány fény a Balkánon is.

Talán végleg elázott. Rátapostak,
halottakat kötöztek össze a
zöld vezetékkel, lógni hagyták
mínusz harmincöt fokban egy fenyőn.

Padlásra vitték, sárban ázik,
valahol talán mégis ott van a vége,
de megtalálni már sose fogod.
Meg hát minek is, ha nem ég? Nem ég.

**FILOTÁS
KARINA****ANYÁMAT SZICÍLIÁBA ÁLMODOM**

Citromot facsar egy fehér ház teraszán.
Vajban forgatott tésztára önti,
örvényt kever a vörösborba.
Mediterrán szél kergeti,
felkapja, a partig repíti.

Paradicsomszíve arcán piroslik.
Narancsligetekbe ágyaz a gondtalanság.
Hajolna dudvát tépni,
ültetni, felébredni,
de keze finomra szitált homokot ér.
A száradt ruhát is más viszi be,
háta sziklaformáját nem csiszolják
tömött szatyrok.
Puha fűbe fekszik,
feje felett zúgnak az olajfák.
Nem siet, nem mozdul.
A végtelennel számol.
Anyámat Szicíliába álmodom,
hogy sós könnyét csak a tenger
adja kölcsön neki.

SZILÁNKOK FÖLDJE

Esőre áll, amikor leszállsz a vonatról.
A száradni hagyott terítőkért
kirohannak az asszonyok.
Tekintetüket először
a sötétedő égre akasztják,
majd rád.
Távrolól figyelik érkezésed.
Benned tábortűzek égnek,
amikor hétvégente idetévedsz.
Betörnéd az ablakokat, fészerajtókat.
Elásnád kertjük végébe a felszegett
állú képmutatást.
Templomok, restik válnának
földdel egyenlővé.
Nem vártak tőled többet.
Sose találod itt a helyed.

Az első alkalommal körbejártak.
Ferde szemmel néztek rád.
Új szagokat hoztál,
nyelvedről idegen módon
gurultak a szavak.
Mostanra lecsendesítetted
magadban a várost.
Figyelsz a kézmozgásra.

Te is ingatod a fejed,
ha elverte az eső a terményt,
ha a pap nem szórta elég áhítatosan az igét.
Fonákjára fordítod bőröd,
kotyogósból iszod a cukros kávé.
Hajolsz a dudváért a kertben.

Beolvadnál, vad szagodat mégis megérezik.
Nem kérdezik, jól vagy-e,
iszol eleget, bevetted-e a gyógyszereket.
Tavaszi melegben felforgatod a házat.
Levakarod a sarki penészt,
hátha feltűnik alatta
valaha volt szobád színe.
Lerángatod másokról kinőtt ruháid,
régí ízért nyitod a korán eltett befőttet.
Nem találsz a tükrökben sem.
Állsz, nézed a tekinteted, ami vádol.
Nem vársz magadtól többet.
El kell csendesíteni a fordítva dúdolt
dalokat a fülben.
Kézfejed véres.
Mielőtt még mélyebbre zuhannál,
megtámaszt a föld.
Anyád seprűt és lapátot szed elő,
hogy széthordott szilánkjaid összetakarítsa.

ISZTAMBUL

Illatharcok.
Kömény, kurkuma, rózsabors.
Papucsba bújtatott bütykös lábak keringője.
Porceláncsészék sötétedő ujjak között.
Izzadság keveredik a sült hús szagával.
Ha elárulod, honnan jöttél,
ismerős szavakra lelhetsz a szájakban.
Valaki azt mondta,
itt mindenki hazatalál.

A halászsok hálójába
fáradt kezek kapaszkodnak.
Elém terítik a Boszporuszt.
Gyűrött redőin hajók himbálózhatnak,

mint összekapaszkodott porcsomók.
Lányanyák közelednek,
szemük sarkában sós árkok.
Lobogó hajamba
csomósodik tekintetük.
Valaki azt mondta,
itt mindenki szabad lehet.

Müezzin hangja a fülekben.
A mecsetben hazafelé
fordulva imádkozom.
Elhagyom az ősi mozdulatokat.
Döbrent minaretek kerekednek fölém,
amikor kilépek.
Kendőmet a téren megrakott tüzekbe hajítom.

MURÁNYI ZITA

DEFOE

mondjuk hogy fizetek egy kört Robinson
Crusoe-nak és a kocsmában verekedésig fokozódik
a lincshangulat a felesége halálára
koccintunk – 1694-et írunk ekkor – Péntek a söntésben
iszogat míg Defoe arrébb teszi az
asztalokat kifröccsen a sörhab és
tengerré mossa ami szárazföldre érett
mostanra földre zuhan egy pohálátét
rozoga tutajként ringatózik az elkeseredésben
végül minden tajték szétreped de
az utolsó csepp kínjában még elgurul Kelet-Indiába

EIFFEL-TORONY

kávém szélén nézem a habot alján vakondtúrások
s zacc ír az üveg oldalára ahová ivás közben magasodik
rozoga Eiffel-torony semmi nem jut eszembe
franciául egy kis panzió vendége vagyok
a sarokban tévé ha lemennék frissen facsart narancslé
vaj jam és croissant vár csónakként ring tányéromon
mintha a Szajná idézné távolabb egy másik asztalnál
is megakasztják a társalgást amint feljünk fordulok
a kifli belsejében finom térsztaalagút átkel rajta a fény
és beledughatom az ujjam túl rövid ahhoz hogy az utat hazáig
fúrjam a lekvár illata mint néhány kivágott eperfa
másik ősz kellene ami itt jár az asztalok körül
néhány falevélyni vérfürdő nézem a széklábak felfakadó sebeit
ebben a párasodó teremben az üvegfalakon áteresztem
a remegést a szomszéd tányérről lezuhan a kés
távolabb föltámadó levélzörej elporlik
a zsötem jó lenne újra megöregednem
húszéves vagyok amikor pultra tett poharamon
még (idegesen) játszik az ujjlenyomat
falán nem tudnak kihűlni
a lassú fölszámolódás fekete billentyűi

TADZIO

ha csak egy út lenne ami hozzád
vezet kidobnám az összes féltve őrzött
római postabélyeget az elkenődött
kávéfoltos szalvétát felületéről már megszöktek a morzsák
pedig a papír kis híján körbehajózta egész Itáliát
a nyikorgó székeket a sóhajok hídját
amikor megszorítottad az öledbe ugró macskát
csorba csészédben magától jött forgásba egy kiskanál
mintha a szív örvényét imitálná
akár a Firenzében megcsodált mosógépdobokra
komponált installáció nekem mégis örökre Tadzio
maradsz akkor én lehetnék Aschenbach
amikor Velencéhez érünk
arcomról lecsurog fakuló tükörképünk

SIMON

ADRI

SZARVASÁLOM

Álmomban egy író táborban jártam,
pedig nem is oda indultam eredetileg.
Stoppal igyekeztem haza Szegedre
az ország egy északkeleti pontjáról,
kínaiak vettek fel kamionnal, és
valamiért Oroszlányban tettek ki egy
körforgalomban, de jó volt így.
Oroszlány kisváros, és álmomban még
annál is kisebb volt, mert az utcán
ismerős költők lézengtek:
Peer Krisztiánt láttam jönni, akivel
megörültünk egymásnak kölcsönösen,
nahát, mondtam, pont jó helyre hoztak
azok a kamionos kínaiak.

Tiszta papírlapokat kerestem, mert
szerettem volna versben megírni,
hogy előző nap a szegedi autóbusz
egy elhagyatott mellékútra kanyarodott,
fokozatosan feltöredezett az aszfalt, majd
egy erdő szélén elfogyott teljesen.
Leszálltunk, és a kopár fák közül
fenséges szarvasok gyűltek körénk,
zimankós késő őszi nap volt,
egyre több szarvas jött ki az erdőből,
felbátorodva és kíváncsian,
már ott ugráltak körülöttünk,
tenyeremmel meg tudtam érinteni
széles hátuk, lágybarna marjuk,
okosan néztek, mint a lovak.

De minden papírom tele volt írva:
számlák voltak nálam, és beutalók,
semmi, amin elég hely lett volna
egy szarvasokról szóló versnek –
és hirtelen valahogy a hátizsákomból
előkerült akkor egy kis zacskó fű,
pedig igyekszem nem szívni már, és ezt
álmomban is pontosan tudtam, így hát
rám tört a kognitív disszonancia,

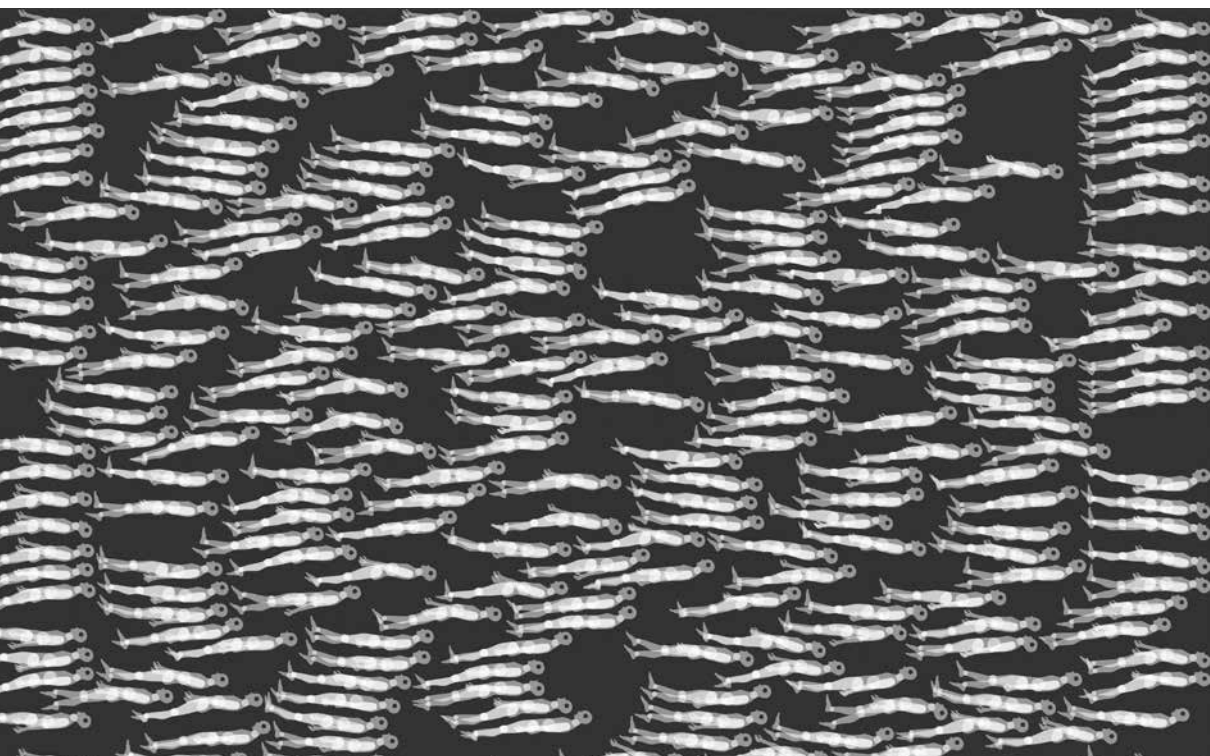
vagy inkább büntudatnak lehetne hívni,
de arra gondoltam, ott egye-bassza,
Krisztiánnal elszívjuk ezt a kis füvet.
Sajnos, mielőtt szólhattam volna,
hogy jöjjön, mert van egy kis meglepetés,
megjelent anyám a körforgalomban,
és dühösen veszekedni kezdett
a miatt a kis zacskó fű miatt;
összezavarodtam álmomban ettől,
mert úgy tudtam egészen mostanáig,
nem tartja nagy kalandnak a füvet.

Napokkal később, az író tábor végén
volt egy igazán különös vizsga,
ahol valamilyen fizikai tárgyú
feladatot kellett megoldani.
Egy mintás táblánál álltam, amelyen
nem látszott rendesen a krétanyom,
ezt jeleztem is a vizsgáztatónak,
aki megfordította a táblát,
és a másik oldalra írhattunk tényleg.
Ekkor tele lett krétával a szám,
de úgy, hogy beszélni se tudtam,
bár hiába mondtam volna bármit:
nem tudtam a feladatot megoldani.

Reménykedtem, hogy fénytanból kérdeznek,
és mindenkit elkápráztatok majd
mélyenszántó prezentációmmal,
hogy hogy születik és fogy el a fény,
de nem készültem a vizsgára semmit,
és nem is tudtam improvizálni,
mert a táblán villogó kérdésnek
semmi köze sem volt a fényhez.
A krétát a tenyerembe köptem, aztán
szemetest kerestem, hogy kidobjam
az összetapadt, nyálas törmeléket.
Végül sikerült megszabadulnom tőle,
ám alatta a tenyerembe ragadva
ott maradt egy szétázott negrópapír.

Majd Gerzsényi Gabriella lépett elő,
aki a feladat megoldása helyett
Duinói elégiák fordítását írta
a közben olvashatóvá vált táblára.
Nofene, gondoltam irigykedve,
hogy átvágta a gordiuszi csomót.

A furcsán verítékes ébredés után
furcsán sok részletre emlékeztem.
Jó lett volna az írotáboros álomban
a szarvasokról valami szépet írni,
de nem volt a kép, csak egy villanás:
nagy testű, pompás vadállatok csapata
és a megállíthatatlanul dobogó patazaj.
Azon kezdtem gondolkodni, hogy talán
az álomszarvasok álmodtak engem
oda az oroszlányi írotáborba,
közben végig ott voltam a mesébe illő
félhomályban a ködjárta erdőben,
ahol élek. A ház végében fura motozás.
Reggelente vizet kell törni,
mert éjjel fagyott, és fel kell tölteni
friss étellel az etetőt.

HAÁSZ JÁNOS

A TÚLPARTIAK

A telek végében volt egy patak, pataknak nem is kicsi, jó két méter széles, a közepén nem látszott a meder alja. Anélkül is pompás vételnek tűnt az ingatlan. Faház, még hozzá szigetelt, téliesített, egész évben lakható a Börzsöny egy eldugott völgyében, de autóval csak negyven percre a várostól – ami természetesen a fővárost jelentette –, a telken fenyők, virágok, gyümölcsfák, apró veteményes. Már ez remek volt, de a patakkal együtt mesés. És hogy még meséőbb legyen: a túlparton rendezett kis birtok, takaros ház, kerítés gyanánt szépen nyírt sövény, gyümölcsfák. Olyan ház, amiről *lesír*, hogy egészen biztosan kellemes emberek lakják, ezt mondogatta egymásnak Ernő és Janka hazafelé. Többek között ezt. Meg a faházat, a völgyet, a patakot, a negyven percet. Rendben, vonattal egy átszállás, és majdnem másfél óra. De hát mindennek van ára.

Ernő és Janka szívesen megfizették ezt az árat ezért a helyért. Régóta nagyon vágytak arra, de tényleg, igazán nagyon, hogy kiszabaduljanak a körfolyosós terézvárosi társasházból, ahol csupa hétköznapi, unalmas ember vette őket körül. Hétköznapi életek hétköznapi problémákkal, hogy például mennyi a gázszámla, és hétköznapi témákkal, hogy mit játszott a válogatott, vagy hogy melyik ügynevezett híresség melyik ügynevezett hírességgel mit csinált. És hogy mi akciós a Sparban, Pennyben, Coopban. Borzasztó élet volt.

Ők ennél többre vágytak. Nem is többre, hanem jobbra. Egy kicsit minőségibb életre, amiben lehet könyvekről, színházról beszélgetni, persze csak klasszikusokról. Amiben nem az 1500 forintos cserszegi fűszeres a borok királya, nem az előre szeletelt toastkenyér a kenyér, és nem a kilós tömbben vett akciós trappista a sajt. Nem voltak gazdagok, épp ez volt a baj, hogy kicsit sem voltak azok, csak igényesek. Janka sikertelen színműs felvétellel a háta mögött egy kultúrház rendezvény-szervezőjeként dolgozott. Ernő képesítés nélküli, de a 10-12 éves diákok szintjéhez képest magabiztos nyelvtudású angol–német szakos tanárként kapott állást, ez a magabiztos nyelvtudása bőven elég volt az őt alkalmazó, inkább már csak dicső múltjából élő belvárosi általános iskolának. Meg a magántanítványoknak, akik a körfolyosós terézvárosi ház felső emeletén lévő lakásukban egymásnak adták a kilincset. Magántanítványok nem lesznek, vagy legfeljebb csak online, és az iskolába is, a kultúrházba is egy hajnali vonattal kell mostantól bejárni – de ennyit mindenképp megér egy más, egy minőségi élet. Faház, patak, híd, völgy.

Az első börzsönyi estéjükét a vízparton töltötték. Sok volt a szünyog, sokkal több, mint Terézvárosban, és éjszaka sokkal jobban le is hűlt a levegő. De ez nem zavarta őket.

A boldogság belső állapot, nem a külső körülmények összjátéka, mondta Janka. Ernő bólintott, megsimogatva Janka haját, és igyekezett észrevétlenül elnyomni egy bogarat a lány halántékán. Remélte, hogy csak szünyog, és nem kullancs.

A túlparti háznál színes lampionok világítottak, az ablakokat is színes, homályos fények ütötték át, bentről diszkrét zenészó hallatszott. Ernő boldog volt, hogy ilyen csodálatos helyet találtak, és hozzá ilyen szomszédokat. Biztosan egy nagyon de-cens parti lehet ott, válogatott társaság, francia konyak, skót viszki.

Másnap reggel lemegy a patakhoz, hogy megismerkedjen a túlpartiakkal, határozta el. Majd könnyedén átinteget. Semmi nyomulás, semmi izzadságszag. De a következő fogadásra már meghívhatja magukat. Ha nem első nap, de mielőbb.

Korán kelt, pedig a négynapos hétvége kínálta magát a lustálkodásra.

Lement a vízhez. Néma csend, mozdulatlan túlpart. Visszament a házba. Ivott egy kávé. Szar neszkávé, gondolta, és hogy mielőbb venni kell egy kotyogót, hozzá valami jóféle kávé, de nem valami freies nyavalyát, ami csak divatmajmoknak való. Kis idő múlva újra lesétált a patakhoz. Kavicsokat dobált a vízbe. Így telt a délelőtt.

Mire, már majdnem délben, felbukkant egy selyemköntösös, ötven körüli férfi, azt is gigondolta, hogy kell egy híd a patakra. Nézelődött a neten, de a készen árusított fa- és kovácsoltvas hidak nem nyerték el a tetszését, ráadásul egyik sem volt kellően hosszú.

Tervezgetni kezdett. Ha mindkét parton földbe ásnak egy-egy betontömböt hídlábnak, akkor egy masszív fémszerkezetet megfelelő ívre hajlítva és a betonokra ráhegesztve kész a saját híd. Picit aggódott, hogy a nyilván sokkal tehetősebb, előkelőbb és elegánsabb túlpartiak nem érzik-e majd rangon alulinak ezt, de eszébe jutott, hogy elit körökben egyre népszerűbbek a csinálnak magad dolgok. Ki kenyeret süt, ki hagymalekvárt készít, ki asztalosnak tanul – miért ne lehetne hidat építeni? Egy hídtervező appot indított el épp a telefonján, megadva néhány paramétert, amikor ráköszönt a selyemköntösös.

– Jó reggelt, szomszéd! Mán ha jól sejtem, hogy kend az új szomszéd.

A fehéren csillogó fogak rendben voltak, a szépen fésült haj is, az egészségesen barna bőr is. De ahogy megszólalt, az leginkább egykori terézvárosi szomszédait juttatta eszébe. Azok közül is a legrosszabbakat. Persze ha valaki nagyon mélyről indult, lehet, hogy nem tudott levetkőzni mindent, ami az első éveiben ráragadt, mentette fel magában Ernő.

Bemutatkozott, hogy valóban ő az új szomszéd. Már mint ő és a neje.

– Ó, egy pár, egy fiatal pár, há' ez naggyon jó – nyomta meg jó hosszan a gy hangot a szomszéd. – Nekünk nagyon bejönnek a fiatal párok. Ugye itten nem olyan könnyű bárkit megismerni, a bizalmába kerülni meg pláne nem. De maga jó svádájúnak tűnik, a feleségemnek is tetszene. Remélem, a neje is bevaló asszony. Átugorhatnának, 'szt ihatnánk valamit, hogy így jobban megismerjük egymást.

A zavaróan egyszerű beszédmód ellenére Ernő le volt nyűgözve. Hogy már első nap ilyen sikerrel járjon. Hogy ha minden bizonnyal jómódú is, közben ilyen nyitott, ilyen közvetlen ez a túlparti úr. Mert úr, az látszik rajta az egyszerű beszédmód ellenére is. Selyemköntös! Hajháló, még hozzá diszkrét, csak azért vette észre, mert a nap megcsillant rajta.

Ernő hiába tervezte, nem tudott kellően hidegvérű maradni, pillanatokon belül a hidas terveiről beszélt. Az egészet egy szuszra ledarálta, azt is megmutatta, ahol szerinte a legjobb helye lenne.

Meglepve, de megkönnyebbülve fogadta, hogy a szomszéd nemhogy elutasító lett volna, épp ellenkezőleg, kifejezetten fellelkesedett.

– Ernő, a szívemből szó! Hozzánk elég gyakran jönnek vendégek, de autóval egy jó nagy kerülővel, és egy elég meredek, keskeny úton tudnak csak feljutni oda, a dombtetőre, ahol a bejáratunk van – mutatta is, hová, nem mintha a környéket még egyáltalán nem ismerő Ernőnek az az irány mondott volna bármit is. – Viszont ha itt parkolhatnának, a kapujuk előtt, azon a nagy tisztáson, és esetleg a kertjükön átsétálhatnának... Érti?

Ernő értette. Úgy érezte, elájul. Hogy nemcsak a túlparti szomszédot ismerheti meg, hanem az egész válogatott társaság befogadja őket. Mennyi jeles úriember és úrnő fogja a pázsitjukat taposni, ahogy a két kezük által készített hídon megérkeznek a szomszédhoz. Vajon hogy néznek ki a frakkok a Börzsöny természetes pompájában?

– Hát hogyan parkolhatnának itt, hát hogyan! Remek híd lesz, ez remek, igazán az lesz, kedves...

Zavartan elhallgatott, rájött, hogy a szomszédja még nem mutatkozott be. Csak nehogy valami Nagy Levin-szituációba keveredjen, hogy nem ismer fel valakit, aki a maga köreiből olyan híres, hogy nem is tartja indokoltnak bemutatkozni.

– Ó, hát persze, ne haragudjon, be se mutatkoztam. Bár azt hittem, az ingatlanos már a híreket vitte.

– Nem, nem, ő egy nagyon derék, diszkrét úr volt, nem említett senkiről semmit.

– Az jó, a diszkréció, az jó, azt a mi köreinkben sokra tartják. Mondhatnám, hogy hát ez a szakmánk alapja.

Menő jogtanácsos? Vagyonkezelő magánbankár? Befektetésialap-kezelő? Ernő agyában nagyon rejtélyes hivatások nevei kergetőztek.

– Nem is fontos a név, persze, a diszkréció mindenekelőtt, kedves szomszéd – legyintett nagyvonalúan. Remélte, két méterről, a túlpartról is látszik, mennyire nagyvonalúan.

– Na, hát örülök, hogy értjük egymást. Annak meg pláne, hogy ilyen megértő és nyitott. Tudja, a mi szakmánkat, amit persze én inkább hivatásnak mondok, sokan becsméri. Szidják, na.

Ügyvéd, tuti ügyvéd. Kicsit kevésbé rejtélyes, de azért nem rossz, gondolta Ernő.

– Tudja, én úgy vagyok vele, hogy az előítélet nagyon kispolgári dolog...

– Na, pont ezt mondom én is mindig a Mucusnak... A feleségemnek, mármint az én drága Mucusomnak. Főleg neki nehéz. Amikor lemegyünk a faluba, őt bámulják meg. A háta mögött biztos össze is beszélnek.

Ernő összezavarodott.

– Ne haragudjon, kedves szomszéd, isten ments, hogy indiszkrét legyek, de elárulná, mivel is foglalkoznak? Elég rejtélyesnek tűnik, és bár távol áll tőlem, hogy mások titkaiban vájkálják, megkönnyítené talán a beszélgetést...

– Ó, hát nem említettem? Egy kis privát klubunk van itt nekünk, fenn, az a ház, ni – mutatott a házra teljesen fölöslegesen, hiszen másik nem állt a telken. – Hosszú évek hűségébe belefáradt párok, fiatalon megözvegyült vagy épp magányos nők és férfiak járnak fel, hogy kicsit színesebbé tegyék a mindennapjaikat, vagyis hát inkább az estéiket. De semmi perverz! És semmi prostitúció! Csak egy kis színes szerepjáték, párcsere, csakis kölcsönös alapon, hármas, esetleg négyes felállítás, de semmi orgia, semmi szadomazo. És persze szigorú és rendszeres orvosi szűrések, de hát ezt, gondolom, mondanom se kell. Na, akkor hát mikor ugrik fel a kis nejevel egy ismerkedő csevejre?

Ping, ping, ping. A híd tervei elkészültek, lehet építkezni, jelezte a telefon.

Ernő legszívesebben elhajította volna. Valahová nagyon messze. Akár Terézvárosig.

KISS LÁSZLÓ

A MARADONA-ÜGY

Szülőmgyém napilapja egyidőben minden április elsején megtréfálta olvasóit. A hagyományos tárcamodell e ponton megkövetelné, hogy legalább hármat fölemlegessenek gyermekkorom bolondok napi ugratásai közül, de sajnos egy kivétellel nem emlékszem rájuk. Akit érdekelnek ezek, kíváncsi szemét az *Arcanumra* vesse, vagy látogasson el a könyvtárba, zaklassa kérelmével a személyzetet, és máris eredeti formában tanulmányozhatja Magyarország Kádár-kori sajtóhumorát.

Annyit mindenesetre őrzök a múltból, hogy a szóban forgó cikkek hiteles írásoknak tüntek, s csak a szemfüles olvasó neszelte meg mindjárt a lódítást. Sokan bedőltek, például azok is, akik 1986 tavaszán hiába vártak a megyeszékhely stadionja előtt a sarkadi származású, később az Amerikai Egyesült Államokban karriert csináló Maradó József unokájára. A lap szerint ugyanis az akkor már világhírű Diego Armando Maradona április elsején délután fél 5-kor megérkezik a helyi csapat futballpályájára, ahol ingyenes bemutató edzést tart. A hírlapíró Puskás Öcsi esetleges részvételét is belengette. De nem érkezett se egyik, se másik. A csalódott összeverődtek öt óra után lassan különverődtek, a lap pedig, ahogy a *Bors* internetes oldalának 2019. június hatodikai bejegyzésében olvasom, „másnap természetesen felfedte az igazságot, elnézést kérve mindenkitől”.

Nos, mindenkitől biztosan nem. Tudtommal ugyanis Maradonától soha senki nem kért bocsánatot. Ami pedig az igazság úgynevezett felfedését illeti – elmondom hát én, mi is az igazság.

Az igazság az, hogy Maradona felmenői csakugyan nem sarkadiak voltak. Hanem gyulaiak.

Hogy felmenőknő nagyszülőket, dédszülőket vagy még feljebb, egészen a XVIII. századi nagy betelepítési hullámig menőket értünk-e, sosem firtattam, különösebben nem is érdekelt, noha rokonságom egy része Mária Terézia lakosságszám-növelési ötletétől fűtve érkezett az országba. Számomra elegendő volt annyi, hogy Maradona és én egy csapatban játszunk, a gyulai serdülőt erősítjük, igaz, leginkább ő erősítette, mert én, itt nem részletezendő okokból, a kispad közelébe sem jutottam.

Ellenben testközelből figyelhettem őt edzésen. Gyönyörködtem nagyszerű labdaátvételeiben, csodáltam pazar cseleit és briliáns rugótechnikáját, ahogy el volt ájulva tőle mindenki, az edzőnk, Matyi bá, a gyúró, a szertáros néni és a srácok is.

Megtiszteltetésnek vettem, hogy szóba áll velem. Amikor egyszer a hátsó füves pályára baktattunk labdával a kézben, megsúgtam neki, hogy engem a szüleim azért írtak be edzésre, hogy fogyjak. Közölte velem, hogy őt meg azért, mert szeret focizni. Máskor hatalmasat bikázott a labdába, amely menzakifliformát kanyarított le a levegőben, és fület gyönyörködtetően csattant a kapu felső lécén. Amikor ámulatomnak hangot adtam, és érdeklődtem, ez a varázs mégis hogyan születhetett meg, csak a vállát rándította: lőjél te is nagyot.

Számos rokonszenves tulajdonsága közül szerénységére emlékszem legszívesebben, amellyel az edzések utáni éretlen öltözői haddelhaddot szemlélte, amikor a srácok a láb-szárvédő szorosan tartására használt gumikkal lődözték egymást a zuhany alatt.

Egy naplementébe hajló tavaszi délutánon biciklire pattantam, és indultam haza edzésről, amikor észrevettem, hogy az útpadkán gubbaszt. Megkérdeztem tőle, jönnek-e érte. Szomorúan megrázta a fejét. Csak otthon, szalonnaeszegetés közben jutott eszembe, hogy tévedésből Ferinek szólítottam. Ezt utóbb nem hányta a szememre.

Egyszóval, barátokká nem váltunk, de nagyon jóban voltunk.

Kapcsolatunk, mint ahogy az ifjúkori haverságokkal történni szokott, léket kapott az idő tengerén. Őt másfelé sodorták az élet hullámai, én meg szépen lassan kikoptam a gyulai futballéletből, a serdülőcsapatot kinőttem, az ifibe nem követelt a vezetőség.

Őszintén szólva fontosabb lett számomra a tanulás. Egy idő után már az NB I. mérkőzéseit sem követtem, sőt, a jelentősebb nemzetközi kupatalálkozókra se kapcsoltam be a tévét.

Hogy 1986 tavaszán szülőmegyém lapjának hasábjain sajtóetikai vétség történt-e, a valóság fikcióvá írása, netán, aminél szörnyűbbet nem tudok elképzelni, a fikció valósággá párolása, esetleg aminél szörnyűségesebbet tényleg nem tudok elképzelni, valaki már a nyolcvanas években autofikciós prózát írt, nem tudom.

Azt azonban igen, hogy a mondott évben a legnagyobb megdöbbenésemre a szinte a semmiből eléem kerülő Maradona a csúcsra ért. Ereje teljében volt, kirobbanó formában futballozott, választott hazája válogatottjával pedig megnyerte a mexikói világbajnokságot.

Hogy ebben nekem, valamint a gyulai stábnak, Matyi bának, a gyúrónak, a szertáros né-
ninek és a srácoknak legalább minimális szerepük volt, leírhatatlan érzés.

Meg sem próbálom szavakba önteni.

